

Manuela Dinescu

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Modele de subiecte și teste-grilă pentru concursuri,
olimpiade școlare și centre de excelență

Clasa a IV-a

Cuprins

I. Modele de subiecte pentru concursuri, olimpiade școlare și centre de excelență

4

• Testul 1.....	4	• Testul 11.....	34	• Testul 21.....	64
• Testul 2.....	7	• Testul 12.....	37	• Testul 22.....	67
• Testul 3.....	10	• Testul 13.....	40	• Testul 23.....	70
• Testul 4.....	13	• Testul 14.....	43	• Testul 24.....	73
• Testul 5.....	16	• Testul 15.....	46	• Testul 25.....	76
• Testul 6.....	19	• Testul 16.....	49		
• Testul 7.....	22	• Testul 17.....	52		
• Testul 8.....	25	• Testul 18.....	55		
• Testul 9.....	28	• Testul 19.....	58		
• Testul 10.....	31	• Testul 20.....	61		

II. Teste-grilă pentru concursuri școlare

79

• Testul 1.....	79	• Testul 11.....	89	• Testul 21.....	101
• Testul 2.....	80	• Testul 12.....	90	• Testul 22.....	103
• Testul 3.....	81	• Testul 13.....	91	• Testul 23.....	104
• Testul 4.....	82	• Testul 14.....	92	• Testul 24.....	105
• Testul 5.....	83	• Testul 15.....	94	• Testul 25.....	107
• Testul 6.....	84	• Testul 16.....	95		
• Testul 7.....	85	• Testul 17.....	97		
• Testul 8.....	86	• Testul 18.....	98		
• Testul 9.....	87	• Testul 19.....	99		
• Testul 10.....	88	• Testul 20.....	100		

III. Bareme de corectare (selectiv) – Modele de subiecte pentru concursuri, olimpiade școlare și centre de excelență

109

• Barem de corectare Testul 2.....	109	• Barem de corectare Testul 8.....	114
• Barem de corectare Testul 3.....	110	• Barem de corectare Testul 9.....	115
• Barem de corectare Testul 5.....	111	• Barem de corectare Testul 10.....	116
• Barem de corectare Testul 6.....	112	• Barem de corectare Testul 12.....	117
• Barem de corectare Testul 7.....	113	• Barem de corectare Testul 15.....	118

IV. Răspunsuri – Teste-grilă

119

Competențe generale:

1. Receptarea de mesaje orale în diverse contexte de comunicare
2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare
3. Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare
4. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare

I. Modele de subiecte pentru concursuri, olimpiade școlare și centre de excelență

TESTUL 1

Citește cu atenție textul următor, pentru a răspunde cerințelor:

Să te ții bucurie pe Godzillă când s-a văzut scăpat! O tot ținea că să ne facem frați de cruce, că să venim la el la masă în împărăția soarelui răsare, că ce bine-ar fi să ne facem cumnați, da' n-are el surori destule...

Când l-au auzit voinicii, au cam băgat-o pe mânecă, neștiind ei cum să refuze asemenea chili-piruri fără să supere arătarea. Până la urmă tot Harap Alb ne-a scos din încurcătură. L-a poftit pe Godzillă, care acum îi mânca din palmă, să vină cu noi la o petrecere unde-i rost să se lase și cu demolare. Șopârloiul, atunci, a-nceput să joace de bucurie și s-a luat după noi tot țopăind, de-a trebuit să se răstească Harap Alb la el s-o lase mai moale, până nu se surpă cărarea cu noi. Și așa a pornit alaiul nostru mai departe...

Gerilă se căznea acum să respire prin creștetul capului, Flămânzilă își număra molcom pașii, Setilă își apăsa palmele peste gură să nu se mai scape că-i e sete la fiecare pas, Ochilă nu se mai sătura uitându-se la lume prin ochelarii de cal, Păsări-Lăți-Lungilă molfăia vesel un gogoloi de propolis pe care Harap Alb i-l dăduse ca să scape de el, iar Godzillă, grijuliu să nu ne supere, umbla pe vârfuri și, cu degetul la buze, făcea ssssssst, ssssssst, ceea ce, fiind reptilă, îi ieșea de minune.

(Și v-am spus povestea așa. Aventurile cailor năzdrăvani rememorate de ei înșiși, de Florin Bican)

Subiectul I

(55 de puncte)

1 Explică înțelesul următoarelor expresii:

8 p.

- „au cam băgat-o pe mânecă” =
- „îi mânca din palmă” =
- „privea la lume prin ochelari de cal” =
- „s-o lase mai moale” =

2 Recunoaște basmul tradițional românesc din care fac parte personajele din fragmentul dat și precizează cine este autorul lui. Enumeră doar personajele care aparțin basmului tradițional.

6 p.

3 Alcătuieste un scurt portret al personajului Godzillă. Folosește, pentru a-i evidenția trăsăturile fizice și de caracter, secvențe edificatoare din text.

10 p.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 4 Precizează ce face fiecare dintre prietenii lui Harap Alb când alaiul pornește mai departe. 6 p.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 5 Ce exprimă numele fiecărui personaj din text, prieten vechi cu Harap Alb? 5 p.

- Gerilă –
- Setilă –
- Flămânzilă –
- Ochilă –
- Păsări-Lăți-Lungilă –

- 6 Explică folosirea cratimei în structurile: 4 p.

- că-i –
- Păsări-Lăți-Lungilă –

- 7 Scrie câte două cuvinte înrudite ca formă și sens cu: 6 p.

- bucurie –
- (să) supere –
- încurcătură –

- 8 Precizează ce parte de vorbire este fiecare dintre următoarele cuvinte: 6 p.

- chilipiruri =
- surpă =
- noi =

- 9 Formulează o propoziție în care subiectul să fie exprimat prin substantivul ce reprezintă numele autorului. 4 p.

.....

Subiectul al II-lea

(35 de puncte)

Redactează o compunere de 15 – 20 de rânduri, în care să-ți imaginezi împrejurarea în care Harap Alb și tovarășii săi l-au cunoscut și l-au salvat dintr-o situație grea pe Godzillă, făcându-l să le rămână îndatorat. Fiecare dintre prietenii lui Harap Alb și-a folosit însușirile și calitățile sale mai puțin obișnuite. Folosește, în partea de încheiere a compunerii tale, primele două enunțuri din text. Alege un titlu potrivit pentru textul tău.

TESTUL 2

Citește cu atenție textul următor, pentru a răspunde cerințelor:

Matilda este o fetiță deosebită, de o inteligență neobișnuită. Mentea ei era atât de ageră și învăța atât de repede, încât calitatea aceasta ar fi trebuit să fie evidentă chiar și pentru cei mai greoi la minte dintre părinți. Dar domnul și doamna Wormwood erau amândoi atât de limitați și de înfășurați în banala lor viață, încât nu obseveau nimic deosebit la fiica lor.

Fratele Matildei, Michael, era un băiat absolut normal, dar fetița îi sărea de la început în ochi. Pe când avea un an și jumătate, vorbirea ei era perfectă și știa la fel de multe cuvinte ca cei mai mulți dintre adulți. Dar părinții ei, în loc să o aplaude, o numeau clănțănitoare zgomotoasă și-i spuneau răstit că fetițele mici trebuie văzute, nicidecum auzite.

Când avea trei ani, învățase să citească studiind singură ziarele și revistele pe care le găsea prin casă. Pe la patru ani putea să citească bine și începuse să caute cărți.

– Tăticule, zise ea, crezi că ai putea să-mi cumperi o carte?

– O carte? – zise el. Ce vrei să faci cu zăpăcita de carte?

– Să citesc, tăticule.

– Da' televizorul ce-are, pentru numele lui Dumnezeu? Ai un televizor frumos, cu ecran mare, și acum vrei și carte!

În după-amiaza zilei când tatăl ei refuzase să-i cumpere o carte, Matilda plecă singură la biblioteca publică.

Doamna Phelps, bibliotecara, a fost uimită văzând o fetiță atât de mică, neînsoțită de părinți, pășind pragul bibliotecii. Dar, după mai multe zile, văzând pasiunea pentru citit a Matildei, i-a oferit posibilitatea să împrumute cărți și să le ia acasă.

De atunci, Matilda vizita biblioteca o dată pe săptămână să ia cărți noi și să le înapoieze pe cele vechi.

Micul ei dormitor devenise acum bibliotecă și acolo își petrecea cele mai multe după-amieze... Cărțile o transportau într-o altă lume, printre oameni extraordinari, care trăiau vieți palpitate.

Călătorise în toată lumea, stând, de fapt, singură în cămăruța ei dintr-un sat englezesc.

(Matilda, după Roald Dahl)

Subiectul I

(55 de puncte)

1 Transcrie din text un enunț în care apar termeni cu sens opus.

4 p.

.....

.....

2 Scrie câte un cuvânt cu sens asemănător pentru:

8 p.

- ageră =
- a învăța =
- zgomotoasă =
- palpitant =

I. Modele de subiecte pentru concursuri, olimpiade școlare și centre de excelență

- 3 Explică, în 4 – 5 rânduri, înțelesul fragmentului: „Cărțile o transportau într-o altă lume, printre oameni extraordinari, care trăiau vieți palpitante. Călătorise în toată lumea, stând, de fapt, singură în cămăruța ei dintr-un sat englezesc.” 8 p.

.....

.....

.....

.....

.....

- 4 Scrie 4 – 5 enunțuri în care să-ți exprimi punctul de vedere despre Matilda, precizând ce învățătură ai tras citind acest text. 9 p.

.....

.....

.....

.....

.....

- 5 Transformă în vorbire indirectă dialogul dintre Matilda și tatăl ei. 5 p.

.....

.....

.....

.....

- 6 Selectează din text secvența din care aflăm la ce vârstă a învățat Matilda să citească. 4 p.

.....

.....

- 7 Exemplifică, prin două enunțuri, scrierea structurilor „să-i” și „o dată” altfel decât în text. 8 p.

.....

.....

- 8 Explică folosirea primei virgule din enunțul următor: „— Tăticule, zise ea, crezi că ai putea să-mi cumperi o carte?”. 3 p.

.....

.....

.....

- 9 Analizează sintactic și morfologic „i-a” și „ia” din următoarele formulări: „i-a oferit” și „să le ia acasă”. 6 p.

.....

.....

.....

.....

Subiectul al II-lea**(35 de puncte)**

Alcătuiește o compunere de 10 – 15 rânduri, în care să prezinți una dintre cărțile pe care le-ai citit și care te-au impresionat în mod deosebit.

În redactarea compunerii vei avea în vedere:

- să precizezi titlul și autorul cărții;
- să prezinți două caracteristici ale cărții;
- să aduci argumente prin care să justifici de ce ți-a plăcut cartea;
- să respecți regulile de ortografie și punctuație.

II. Teste-grilă pentru concursurile școlare

TESTUL 1

1. În care dintre cuvintele de mai jos se repetă de trei ori aceeași vocală?
a. repede; b. barometru; c. carte; d. ursuleți.
2. Cuvântul „deal” este alcătuit din:
a. o silabă; b. două silabe; c. trei silabe; d. patru silabe.
3. Nu este despărțit corect în silabe cuvântul:
a. a-er; b. în-ge-nun-chea-ză; c. ridi-că; d. ci-teș-te.
4. Care cuvânt respectă „formula” $c - v - c - v - c$?
a. codru; b. beznă; c. merit; d. spate.
5. Toate cuvintele sunt scrise corect în grupul:
a. mână, învățătură, a coborî, gândește; c. pâine, mâine, vândut, ânsotit;
b. doborâ, cântă, vânt, lână; d. sfântă, înșelat, câine, învățământ.
6. Dintre cuvintele de mai jos, este scris incorect:
a. iesle; b. eşire; c. era; d. ieri.
7. Care „formulă” nu corespunde cuvântului analizat?
a. luminos – 3 silabe, 7 litere, 7 sunete; c. ajunge – 3 silabe, 6 litere, 5 sunete;
b. excavator – 4 silabe, 9 litere, 9 sunete; d. felicitare – 5 silabe, 10 litere, 9 sunete.
8. În care dintre propozițiile de mai jos este o greșeală de scriere?
a. Mirela merge la bazinul de înot. c. Pe neașteptate cerul s-a înnorat.
b. Iarna se înnoptează devreme. d. A încercat să înnoadă sfoara ruptă.
9. În care dintre propozițiile următoare, verbul „calcă” are sensul de „a netezi”?
a. Fetița calcă printre flori cu mare grijă.
b. Mama calcă rufe proaspăt spălate.
c. Dușmanii calcă pământul țării.
d. Andrei a călcat promisiunea făcută prietenilor săi.
10. Care dintre cuvintele următoare are mai multe litere decât sunete?
a. carte; b. Marcela; c. pădure; d. alee.

III. Bareme de corectare (selectiv) – Modele de subiecte pentru concursuri, olimpiade școlare și centre de excelență

Barem de corectare Testul 2

Subiectul I

(55 de puncte)

- 1 Se acordă **4 puncte** pentru selectarea corectă a secvenței în care apar termeni opuși și transcrierea ei: „Matilda vizita biblioteca o dată pe săptămână **să ia** cărți noi și **să le înapoieze** pe cele vechi.”
4 p. x 1 = 4 p.
- 2 Se acordă câte **2 puncte** pentru precizarea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor (ex.: ageră = isteasă, vioaie, perspicace; a învăța = a studia, a se pregăti; zgomotoasă = gălăgioasă, agitată; palpitant = pasionant, captivant, fascinant, emoționant).
2 p. x 4 = 8 p.
- 3 • explicarea clară, coerentă a secvenței citate – 7 p.
• explicație ezitantă – 4 p.
• simpla rezumare a secvenței – 3 p.
Se acordă **1 punct** pentru corectitudinea exprimării.
7 p. + 1 p. = 8 p.
- 4 • exprimarea opiniei – 4 p.
• învățătura desprinsă – 4 p.
Se acordă **1 punct** pentru corectitudinea exprimării.
4 p. + 4 p. + 1 p. = 9 p.
- 5 Se acordă **4 puncte** pentru transformarea corectă a dialogului în povestire.
Se acordă **1 punct** pentru corectitudinea exprimării.
4 p. + 1 p. = 5 p.
- 6 Se acordă **4 puncte** pentru selectarea corectă a secvenței și transcrierea ei („Când avea trei ani, învățase să citească studiind singură ziarele și revistele pe care le găsea prin casă. Pe la patru ani putea să citească bine și începuse să caute cărți.”).
- 7 Se acordă câte **4 puncte** pentru construirea corectă a fiecărui enunț.
Ex.: Părinții săi au fost de acord cu alegerea lui.
Trăiau odată pe aceste meleaguri oameni îndrăzneți și viteji.
4 p. x 2 = 8 p.
- 8 Prima virgulă s-a folosit pentru a indica o adresare directă.
3 p. x 1 = 3 p.
- 9 Se acordă câte **3 puncte** pentru analiza morfologică și sintactică corectă a fiecărei structuri.
Ex.: i-a (ortogramă) = alcătuit din pronumele personal „i”, persoana a III-a, număr singular, rol de complement + „a” care intră în alcătuirea verbului „a oferit”; ia = verb, persoana a III-a, număr singular, timp prezent, rol de predicat.
3 p. x 2 = 6 p.

Subiectul al II-lea

(35 de puncte)

Conținut – 25 de puncte

- respectarea celor trei părți ale compunerii – 8 p. • dezvoltarea originală și convingătoare a temei – 9 p. • înlănțuirea logică a ideilor – 8 p.

Redactare – 10 puncte

- folosirea unui limbaj expresiv – 4 p. • respectarea regulilor de ortografie și punctuație – 3 p. • așezarea corectă a textului în pagină, aspectul îngrijit – 3 p.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

IV. Răspunsuri – Teste-grilă

Testul 1	1/a; 2/a; 3/c; 4/c; 5/a; 6/b; 7/b; 8/a; 9/b; 10/b.
Testul 2	1/c; 2/a; 3/c; 4/d; 5/b; 6/b; 7/d; 8/a; 9/c; 10/d.
Testul 3	1/b; 2/b; 3/d; 4/c; 5/c; 6/c; 7/a; 8/b; 9/c; 10/d.
Testul 4	1/c; 2/a; 3/c; 4/d; 5/c; 6/b; 7/a; 8/c; 9/a; 10/c.
Testul 5	1/d; 2/d; 3/a; 4/a; 5/c; 6/a; 7/c; 8/b; 9/a; 10/d.
Testul 6	1/c; 2/d; 3/b; 4/c; 5/a; 6/b; 7/b; 8/d; 9/c; 10/a.
Testul 7	1/b; 2/c; 3/a; 4/b; 5/a; 6/b; 7/d; 8/c; 9/b; 10/a.
Testul 8	1/b; 2/c; 3/c; 4/b; 5/c; 6/a; 7/b; 8/d; 9/d; 10/d.
Testul 9	1/c; 2/a; 3/b; 4/a; 5/c; 6/d; 7/b; 8/c; 9/c; 10/b.
Testul 10	1/d; 2/c; 3/b; 4/c; 5/a; 6/a; 7/c; 8/d; 9/c; 10/c.
Testul 11	1/b; 2/a; 3/d; 4/b; 5/d; 6/c; 7/a; 8/b; 9/a; 10/c.
Testul 12	1/b; 2/c; 3/c; 4/b; 5/d; 6/c; 7/d; 8/c; 9/b; 10/b.
Testul 13	1/b; 2/c; 3/d; 4/a; 5/c; 6/d; 7/a; 8/a; 9/c; 10/b.
Testul 14	1/a; 2/c; 3/d; 4/b; 5/a; 6/b; 7/d; 8/a; 9/c; 10/b.
Testul 15	1/d; 2/a; 3/b; 4/c; 5/d; 6/c; 7/a; 8/b; 9/b; 10/c.
Testul 16	1/d; 2/a; 3/a; 4/c; 5/d; 6/b; 7/c; 8/a; 9/b; 10/d.
Testul 17	1/c; 2/c; 3/c; 4/c; 5/d; 6/b; 7/a; 8/c; 9/d; 10/b.
Testul 18	1/c; 2/a; 3/a; 4/d; 5/a; 6/d; 7/d; 8/c; 9/c; 10/d.
Testul 19	1/b; 2/a; 3/d; 4/c; 5/b; 6/b; 7/a; 8/d; 9/b; 10/c.
Testul 20	1/b; 2/b; 3/d; 4/c; 5/b; 6/a; 7/b; 8/b; 9/c; 10/a.
Testul 21	1/a; 2/c; 3/a; 4/d; 5/a; 6/c; 7/b; 8/c; 9/a; 10/a.
Testul 22	1/b; 2/c; 3/d; 4/a; 5/d; 6/c; 7/b; 8/a; 9/c; 10/b.
Testul 23	1/c; 2/b; 3/c; 4/c; 5/b; 6/a; 7/c; 8/a; 9/a; 10/c.
Testul 24	1/d; 2/b; 3/c; 4/a; 5/c; 6/d; 7/d; 8/d; 9/c; 10/c.
Testul 25	1/c; 2/d; 3/c; 4/b; 5/b; 6/d; 7/d; 8/d; 9/a; 10/c.